

Jeroen de Willigen

stedenbouwkundige | partner

Jeroen de Willigen is binnen De Zwarte Hond verantwoordelijk voor tal van stedenbouwkundige projecten en beeldkwaliteitsplannen, met een focus op integraliteit. Daarnaast treedt hij op als supervisor in diverse gebiedsontwikkelingen. Hij zet daarbij zijn ontwerp vakmanschap in voor het oplossen van actuele maatschappelijke en economische vraagstukken. Van 2008 tot 2012 was Jeroen Coördinator Stedenbouw aan de Academie van Bouwkunst, Rotterdam. Jeroen was stadsbouwmeester in Groningen van 2016 tot 2020 en sinds begin 2024 is hij voorzitter van de BNA.

Hij heeft zijn opleiding genoten aan de Technische Universiteit Delft en is in 2015 afgestudeerd in MCD (Master City Developer) aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. In 2015 won hij met zijn thesis 'De Waarde van de Structuur' de MCD-scriptie prijs.

de zwarte hond
architecture urbanism strategy

ERVARING

– 2002 - heden Partner De Zwarte Hond	– 2016 - 2020 Stadsbouwmeester Groningen	– 2008 - 2012 Coördinator stedenbouw Academie van Bouwkunst Rotterdam	– 1999 - heden Gastdocent Academie van Bouwkunst Groningen
– 2025 - heden Supervisor Erasmus MC Campusontwikkeling	– 2012 - 2014 Master City Development, Erasmus Universiteit Rotterdam	– 2008 - 2010 Bestuurslid STAWON	– 1996 - heden Gastdocent TU Delft
– 2024 - heden Voorzitter BNA	– 2010 Bestuurslid European	– 1999 Start bij De Zwarte Hond (vh Karelse Van der Meer)	– 1996 - 1999 Stedenbouwkundig ontwerper West 8 landscape architects and urbanists, Rotterdam

REFERENTIES

Architectuur

- Lighthouse, Eindhoven
- Theater Zuidplein, Rotterdam

Stedenbouw

- De Suikerzijde, Groningen
- Beatrixplein, Haarlem
- Hojel, Utrecht
- Hart van de Waalsprong, Nijmegen
- Pijnacker Zuid, Pijnacker
- Schieveste, Schiedam
- Westerpoot, Leiden
- Herstructurering Grunobuurt, Groningen
- Dichtersbuurt, Amsterdam
- Central Innovation District, Den Haag
- Meinerswijk, Arnhem
- Herstructurering Groeseind, Tilburg
- World Food Center, Ede
- Zwijzen II, Tilburg
- Sterpassage, Rijswijk

Strategie

- Verdichtingsopgave stationsgebied Haarlemmermeer
- Structuurvisie masterplan Florijn As en stationskwartier, Assen
- Toekomstperspectief voor Rotterdam Zuid
- Intergemeentelijk structuurplan Drentse Horn
- Structuurvisie Drechterland

Supervisie

- Supervisor Amsteloevers, Amsterdam
- Supervisie NDSM (interne) Supervisor, Amsterdam
- Stedenbouwkundig plan en landschap Blauwestad (diverse deelplannen en supervisor totaal), Groningen

Publicaties

- OutThere #6 – Ensemble Urbanism (2025)
- Een voorbeeldige stad (2021)

Onderwijservaring

- 1999 Ontwerpatelier Academie van Bouwkunst Groningen
- 2001 Ontwerpatelier Academie van Bouwkunst Groningen
- 2003 Atelier TU Delft
- 2006 Ontwerpatelier "nieuwe Dorpen" Academie van Bouwkunst Groningen
- 2006 workshop Canactions Kiev "beneden stad"
- 2008–2012 Coördinator Stedenbouw Rotterdamse Academie van Bouwkunst:
Verantwoordelijk voor de samenstelling van het stedenbouwkundig curriculum, het definiëren van de ontwerpogaves en het bemensen van de ontwerpateliers. Daarnaast ontwerpdocent bij verschillende ontwerpateliers, collegereeksen Stedenbouwkundig ontwerp en afstudeerbegeleiding van meerdere studenten.
- 2012 Workshop Canactions Kiev "Kontractova Square"
- 2013 Afstudeermentor Academie van Bouwkunst Amsterdam
- 2024 Afstudeermentor Academie van Bouwkunst Amsterdam

Lezingen – selectie

- 08-12-2025 Nieuwegein Dag van de Volkshuisvesting "Innovatie en Architecten"
- 03-12-2025 Den Haag lente Akkoord "Industrieel Bouwen"
- 24-12-2025 Den Haag REBF "Ensemble Urbanism"
- 27-10-2025 Delft "Architectuur en Industrialisatie"
- 13-09-2025 Den Haag "Prinsjesdaglezing MKB"
- 14-06-2025 Pakhuis de Zwijger "Architect van het Jaar lezing"
- 14-03-2025 Tilburg AFFR "Architectuur en Macht, god of slaaf"
- 20-09-2024 Groningen "Suikerzijde maakt Stad"
- 05-09-2024 Tilburg Bouwsociëteit "Architectuur en Politiek"
- 18-06-2024 Roesseleare "Nabijheid"
- 12-06-2024 Graz "Bold City Brave Decisions"
- 22-08-2023 Solarlux Lezing "De Zwarte Hond und Groningen ein vorbildliche stad"
- 23-05-2023 Groningen "Een Voorbeeldige stad/ Rode Weeshuisstraat"
- 20-04-2023 Nijmegen de Bouwkamer "Inclusieve Stad"
- 02-04-2023 Haarlem "Een Voorbeeldige Stad"

- 16-02-2023 Gent "wonen in een voorbeeldige stad"
- 16-01-2023 Eindhoven "Lessons Learned for an attractive city"
- 22-05-2022 ACN Nijmegen "Inclusieve stad"
- 24-05-2022 Berlin Senatsverwaltung "Urban strategies"
- 21-04-2022 Renovatiebeurs, Gorinchem
"Renovatie moet sexy worden"
- 15-03-2022 Inspiratiesessie wonen, digitaal
"Woningbouw als middel"
- 02-03-2022 TUD, Delft "Forever Young"
- 15-10-2021 PEP, Amsterdam "hoe win ik"
- 18-05-2021 Baucultur Gespräche, Osnabrück
"Three key strategies for innercities"
- 04-06-2021 MCD Alumni, Digitaal "Bereikbaar wonen"
- 25-01-2020 Forum, Groningen "Stedenbouwkundige principes"
- 25-11-2020 RUG, Groningen "De ideale stad"
- 09-09-2020 Holland Property Plaza, Digitaal "Stationsgebieden"
- 25-02-2020 Hus en Hiem, Leeuwarden
"Architectonische kwaliteit in Friesland"
- 11-02-2020 MCD, Rotterdam "design ≠ design"
- 12-11-2019 Bremen "Three key strategies for the inner city"
- 10-07-2019 Provincie Zuid Holland, Den Haag
"De Waarde van openbare ruimte"
- 23-08-2018 DAM, Frankfurt "Strategy for a cycling city"
- 24-05-2018 RAVB, Rotterdam "The Value of the Diagram"
- 12-12-2017 VIA TUE, Eindhoven "The Value of the Diagram"
- 29-11-2017 Universiteit Antwerpen, Antwerpen
"F*ck Copenhagen"
- 20-03-2017 RUG, Groningen "Make Big Plans"
- 27-11-2015 Rotary, Glimmen "Make Big Plans"
- 2013 BDA, Bremen "Stadttebau ist keine kunst"
- 2013 Vereniging ter bevordering van de bouwkunst
- 2012 AIR, Rotterdam "Spiegel Rotterdam"
- 2010 Academie van Bouwkunst, Amsterdam
"Implementation strategies"
- 24-03-2010 NAI, Rotterdam
"Waarde creatie in architectuur en stedenbouw"
- 2009 AIR, Rotterdam "Stedenbouw Vak of Vacuum"
- 2006 Canactions Kiev "Works"
- 2003 TU Delft "Works"
- 1998 Vereniging ter bevordering van de bouwkunst
- 1998 Lezing Hull "West 8"
- 1997 Lezing RUG Architectuur Historie "Works"

Onderzoek en publicaties – selectie

Lopende onderzoeken

- 2019 Urban Design for Improving Health in Groningen, door Prof. Dr. Cor Wagenaar e.a. een samenwerking van de RUG, TU Delft, UMCG, De Gemeente Groningen en De Zwarte Hond
- 2022 Climate adaptation measures, acceptance and design, Prof. dr. Tanja Herdt, ETH Tu Delft, assis. prof. Victor Munoz Sanz, TU Delft, drs. Jeroen de Willigen

Publicaties

- 2025 Optimistic Activism, Aedes, Berlijn
- 2025 Outthere #6 Ensemble Urbanism, De Zwarte Hond, Rotterdam
- 2022 Een voorbeeldige stad, Jeroen de Willigen, Stedenbouw en Architectuur, Zwolle
- 2021 De Voorbeeldige Stad, Jeroen de Willigen, Peter Michiel Schaap, Erik Dorsman, GRAS, Groningen
- 2021 Stedenbouw en Architectuur, Magazine, Gasthoofdredacteur Jeroen de Willigen, Stedenbouw en Architectuur Zwolle
- 2020 Manifest, architecten over klimaat en ongelijkheid, red. Harm Tilman, bijdrage Jeroen de Willigen e.a., Vakmedianet, Alphen aan de Rijn
- 2017 Wonen in Stadshart, Essay wonen in stadshart Asschert, Dorsman, Schaap, De Willigen, GRAS, Groningen
- 2017 Defining design factors for economic development, Prof. Ronald Wall, Ir. Drs. Mattijs van't Hoff, drs. Jeroen de Willigen

- 2015 De Waarde van de structuur, afstudeerscriptie MCD, Jeroen de Willigen, MCD scriptieprijs
- 2012 Spiegel Rotterdam, een vergelijkend onderzoek naar de kwaliteit van het stedenbouwkundige weefsel van steden met een trauma. i.s.m. Willemijn Lovfers en Peter van der Helm
- 2011 Geef ons een vleugje België, Financieel Dagblad, 18 augustus 2011
- 2011 De Stedenbouwer is geen superheld, Jeroen de Willigen, De Architect, april 2011
- 2010 Van opdracht naar opgave, Jeroen de Willigen, De Architect, april 2010
- 2009 Architecture of consequence, HOLLANDSE REALIST, Jurjen van der Meer, Willem Hein Schenk, Jeroen de Willigen, Eric van Keulen, NAI uitgevers, Rotterdam
- 2005 De Hollandse Realist, redactie Jeroen de Willigen, Jurjen van der Meer, Catja Edens, NAI Uitgevers, Rotterdam
- 1993 INDESEM '93 Dark is the night, essay Dark is the night, René Marey, Jeroen de Willigen

Interviews en media – selectie

- 2025-03-20 Nieuwe architecten voorzitter gaat volop in de strijd tegen zelftekenende aannemers. Financieel Dagblad, Frits Conijn
- 2024-11-06 Jeroen de Willigen en De Zwarte Hond zijn allang geen middenmoter meer, De Volkskrant, Kirsten Hannema
- 2024-10-09 Het wordt tijd het maximale eigenbelang los te laten, Vastgoed Journaal
- 2022-02-01 Hoe complexer de opgave hoe meer meerwaarde we kunnen realiseren, Petra Pronk, De Architectenweek van VG Visie
- 2021-11-01 We moeten renovatie weer sexy maken, Stedenbouw en Architectuur, Reinoud Schaatsbergen
- 2021-09-01 Wij zijn radicaal tegen radicaliteit, Stedenbouw en Architectuur, Reinoud Schaatsbergen
- 2020-11-18 De belangrijkste opgave voor 2020 is Nabijheid, Wintergasten, Crissy Mulder
- 2018-06-25 Wat heeft een stad aan een stadsbouwmeester, Parool, Ton Damen
- 2014-11-10 Eigen werk beoordeel ik niet, Dagblad van het Noorden, Mannes van der Laan
- 2012-06-12 Wij hebben de wil om te realiseren, De Architect, Sander Woertman
- 2012-03-07 Volgens Jeroen de Willigen is stedenbouw nodig om uit de economische crisis te geraken, De Architect, Harm Tilman
- 2011-12-13 Architect is geknipt voor het verbinden van bouwpartijen, Cobouw, Bart Mullink
- 2010-12-28 Nederlandse architect gewild in Duitsland, Financieel Dagblad, Robert Mulders
- 2010-01-01 Een nieuwe opdracht voor stedenbouwkundigen, Relatiemagazine Deerns
- 2007-11-01 Kameraadschappelijke samenwerking, Consigne
- 2007-05-01 Hollands Glorie, S&CO
- 2005-12-01 The Blue City Groningen, A10, Kirsten Hannema
- 2005-10-27 Knokken voor kwaliteit, Property NL, Egbert Koster
- 2005-06-10 We willen geen papieren plannen maken, Dagblad van het Noorden, Mannus van der Laan

Jury's

- European Jury 2025
- Breda Architectuurprijs 2024
- Voorzitter ARC19 stedenbouw Jury 2019
- Archiprix 2011
- Landschap en stedenbouw Architectuurjaarboek 2010

Op reguliere basis neemt Jeroen zitting in verschillende selectie commissies, alwaar architecten en stedenbouwkundigen worden geselecteerd voor allerhande plan.

Relevante ervaring

Architectuur, Stedenbouw en Strategie

Structuurplan 'The Next City', Groningen
Stadsbouwmeester Groningen

Groningen gaat grondig op de schop. De gemeente bouwt de komende jaren 20.000 woningen, vertimmerd de binnenstad, het stationsgebied en de ringwegen en versnelt de energietransitie. Maar hoe blijft een snel groeiende stad compact, aantrekkelijk, leefbaar en gezond voor alle inwoners? Met deze omgevingsvisie – The Next City – geeft de huidige gemeente Groningen richting aan de onstuimige ontwikkeling. Verhoging van de Groningse leefkwaliteit is het centrale thema van deze visie.

Koers op Zuid, Rotterdam
Atelier meester

Veel gebiedsontwikkelingen op Rotterdam-Zuid concentreren zich rond de Kop van Zuid en Zuidplein, waardoor deze twee dynamische plekken losstaan van de rest van Zuid. In het ruimtelijk ontwikkelperspectief Koers op Zuid brengt De Zwarte Hond samenhang tussen de afzonderlijke gebieden op basis van één overkoepelende visie, geïnspireerd door de geschiedenis van innovatie en ondernemerschap op Zuid. De belangrijkste opgave is het verbinden van de versnipperde stedelijke weefsels. Door de infrastructuur is het gebied opgedeeld in eilandjes, wat leidt tot een ontoegankelijk straatbeeld. De Zwarte Hond zet daarom in op het versterken van openbare plekken, een fijnmaziger netwerk van routes en meer ruimte voor fietsers en voetgangers. Ook wordt de landschappelijke kwaliteit beter benut. Zo kan Zuid uitgroeien tot een gezonde, veilige en sociale stadshelft en een sterke positie innemen in het regionale netwerk.

NDSM werf, Amsterdam
Interne supervisor & stedenbouwkundige

In opdracht van BMB bewaakt Jeroen de Willigen de overall stedenbouwkundige kwaliteit en zorgt hij ervoor dat het een samenhangend geheel wordt. Dit doet hij voor alle BMB-kavels in het gebied. Vanuit zijn rol als 'interne supervisor' stimuleert hij BMB, architecten en de gemeente hun plannen aan te scherpen en bij te sturen waar nodig. Daarnaast speelt De Willigen een belangrijke rol als klankbord en intermediair tussen ontwikkelaar en gemeente als het gaat om het spreken van dezelfde taal en het bewaken van een haalbare ambitie.

De Suikerzijde, Groningen

Supervisor & stedenbouwkundige

Groningen staat voor een grote woningbouwopgave en heeft tot 2030 circa 20.000 extra woningen nodig. Het terrein van de voormalige Suikerfabriek biedt daarvoor een unieke kans. Hier verrijst De Suikerzijde, een nieuw stedelijk woon- en werkgebied met 5.000 woningen en diverse voorzieningen. De Zwarte Hond werkt samen met projectbureau De Suikerzijde aan de totstandkoming van dit nieuwe stadsdeel: van structuurvisie tot stedenbouwkundig plan, bestemmingsplan, beeldkwaliteit en supervisie, en de eerste ontwerpen voor de openbare ruimte. De ontwikkeling start in deelgebied Noord, dicht bij de stad en het spoor naar Leeuwarden, waar circa 2.000 stedelijke woningen komen. De Suikerzijde krijgt een robuuste hoofdstructuur van straten, pleinen en boulevards, met ruimte voor wonen, werken, onderwijs en voorzieningen. Met sterke groenstructuren en duidelijke beeldkwaliteitseisen ontstaat een wijk waar stedelijkheid en leefkwaliteit samenkomen: een stoer, levendig en groen nieuw stadsdeel.

Hart van de Waalsprong, Nijmegen

Supervisor & stedenbouwkundige

Hart van de Waalsprong vormt het nieuwe voorzieningencentrum van Nijmegen-Noord, ontworpen als een levendig "stadje" dat Lent met de binnenstad verbindt. Het gebied omvat circa 11.500 m² commerciële ruimte en 500 woningen. De Zwarte Hond ontwierp het stedenbouwkundig plan, het volledige winkelgebied en de eerste drie appartementenblokken: Donk, Elft en Grutto. Deze fase omvat in totaal 267 woningen, waaronder 97 sociale huurappartementen. Een basisschool, kinderopvang en bibliotheek volgen in de volgende fase. Het centrale stadsplein is het kloppend hart met horeca, grotere winkels en ruimte voor dagelijkse en bijzondere evenementen. Een groene route met wadi's leidt vanaf het plein naar de Waal en biedt prachtig uitzicht over de omgeving. De wijk is sterk gericht op fietsers en voetgangers en sluit goed aan op het OV. De architectuur bouwt voort op de Nijmeegse baksteentraditie.

Rode Weeshuisstraat, Groningen

Stedenbouwkundige & creatief directeur

De Zwarte Hond realiseerde drie projecten in het hart van Groningen: de transformaties van Het Groot Handelshuis en The Warehouse, en de nieuwbouw van Mercado. Hiermee speelde het bureau een sleutelrol in de herontwikkeling van de noordwand van de Grote Markt, ooit gedomineerd door het grootschalige V&D-warenhuis. Het verdwijnen van dit warenhuis maakte ruimte voor een toekomstgerichte visie op de binnenstad, gericht op kwaliteit, verblijf en een autoluw centrum. De Zwarte Hond transformeerde de gesloten wederopbouwblokken tot open, toegankelijke gebouwen en voegde met Mercado een nieuw stedelijk icoon toe. Essentieel in deze ingreep is de Rodeweeshuisstraat, die van een bevoorradingsstraat veranderde in een levendige, publieke route. Dankzij de nieuwe doorwaadbaarheid vormen de drie projecten samen een belangrijke schakel tussen verschillende stadsroutes. Parallel hieraan vernieuwde de gemeente de openbare ruimte, waardoor fietsers en voetgangers meer ruimte kregen.

Grunobuurt, Groningen

Supervisor & stedenbouwkundige

De Grunobuurt in Groningen ontstond na de Eerste Wereldoorlog tijdens grote woningnood. In 2004 werd besloten de wijk grootschalig te vernieuwen vanwege de matige technische staat en beperkte woonkwaliteit. De Zwarte Hond ontwikkelde het stedenbouwkundig plan, in nauw overleg met bewoners, met als uitgangspunt de gewaardeerde 'gevarieerde eenheid': een herkenbaar stedelijk weefsel met een rijk scala aan bijzondere plekken. Het plan bestaat uit acht gesloten bakstenen bouwblokken die trapsgewijs oplopen en op hoeken hoogteaccenten krijgen. Eenheid ontstaat door duidelijke regels voor openbare ruimte, bouwvolumes, gevelbouw en entrees; variatie door verschillen in profilering, steensoorten en goothoogten. De Zwarte Hond maakte tevens het beeldkwaliteitsplan en ontwierp de woonblokken Regulateur, Tractie, Typhoon, Tender en Couchette. Een nieuwe mobility hub creëert extra ruimte voor een groene binnentuin.

Campus Erasmus MC, Rotterdam

Supervisor Campusontwikkeling

Het doel van de Campusontwikkeling is om het Erasmus MC meer te integreren met de stad Rotterdam. Naast ziekenhuis moet er meer ruimte komen voor wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en bedrijven in de gezondheidszorg. Onder voormalig supervisor Bert Dirrix stemde de Rotterdamse gemeenteraad begin 2025 in met het Masterplan Erasmus MC Campus 2050. Ook stelde het college het deelgebied 's-Gravendijkwal-Erasmus MC vast. Hier komt nieuwbouw van 100.000 vierkante meter voor innovatief onderzoek, het Sophia Kinderziekenhuis en een afdeling Psychiatrie. Als nieuwe supervisor gaat De Willigen zich richten op de kwaliteitsbewaking en de volgende fase van de realisatie. Zijn benoeming markeert een nieuw hoofdstuk in de ontwikkeling van de Erasmus MC Campus - een plek waar zorg, onderzoek, onderwijs, ondernemerschap en innovatie samenkomen.

Healthy Ageing Campus, Groningen

Supervisor Campusontwikkeling & stedenbouwkundige

De gebiedsvisie Healthy Ageing Campus Groningen schetst het ruimtelijke toekomstbeeld voor 2040, waarin gezond leven centraal staat. De visie biedt een samenhangend kader voor ruimtelijke, functionele en programmatische ontwikkeling, zodat de campus kan meegroeien met toekomstige opgaven en sterker wordt verbonden met de stad. De campus heeft een dubbele ruimtelijke ambitie: ruimte bieden aan zorg, onderwijs, onderzoek en ondernemerschap, én tegelijk een aantrekkelijke, duurzame leefomgeving creëren waar ontmoeting en innovatie worden gestimuleerd. De Zwarte Hond heeft de gebiedsvisie gezamenlijk opgesteld met UMCG, RUG en Gemeente Groningen in samenwerking met bureaus Felixx en Sweco. Door nieuwe verbindingen, autoluwe straten, kwalitatief groen en slimme mobiliteitsoplossingen ontstaat een open, doorwaadbare stadscampus. Klimaatbestendige ingrepen en ontwikkelruimte voor programma maken de campus flexibel, toekomstgericht en van betekenis voor stad en regio.

Lighthouse, Eindhoven

Stedenbouwkundige & creatief directeur

Lighthouse, ontworpen door De Zwarte Hond, is 109 meter hoog en bevat 324 huurappartementen en negen penthouses, met in de plint en eerste bouwlagen commerciële en maatschappelijke functies die het Machinekamerplein activeren. West8 ontwierp het stedenbouwkundig plan voor Strijp-S, een relatief nieuwe dynamische werk- en woonwijk op het voormalig Philips-terrein. Lighthouse vormt het sluitstuk van dit plan aan het begin van de Philitelaaan, tussen het Klokgebouw en de Machinekamer. Het ontwerp is een verticale baksteen sculptuur waarbij de verschillende hoogtes zich verhouden tot de iconische gebouwen in de directe omgeving. De Zwarte Hond en SDK richtten samen een integraal projectteam op waarin alle betrokken partners in gelijkwaardigheid vertegenwoordigd waren. De Zwarte Hond coördineerde het ontwerp waarin zowel het ruimtelijk ontwerp, de stedenbouwkundige eisen als de financiële haalbaarheid synchroon ontwikkeld zijn.

Theater Zuidplein, Rotterdam

Stedenbouwkundige & creatief directeur

Theater Zuidplein vormt de nieuwe culturele hotspot van Rotterdam-Zuid en is door De Zwarte Hond ontworpen als een open en warm stadstheater dat de buurt verwelkomt. Het gebouw bevat twee theaterzalen, een café-restaurant en een vestiging van Bibliotheek Rotterdam en maakt deel uit van de gebiedsontwikkeling Hart van Zuid, waar de Gooilandsingel is getransformeerd tot een groene, autoluwe boulevard. De Zwarte Hond realiseerde een complexe akoestische opgave, waardoor een popconcert en een voorleesavond moeiteloos gelijktijdig kunnen plaatsvinden zonder hinder voor bezoekers of omwonenden. Zo kan het theater midden in de stad staan en een centrale rol vervullen in het leven van Rotterdam-Zuid. De entreegevel met een semi-transparante aluminium voile zorgt voor een dynamisch lichtspel. Binnen vormt de hoge ontvangthal het warme hart van het gebouw: een toegankelijke huiskamer voor de wijk, waar iedereen zich welkom voelt.

Relevante ervaring

Publicaties en tentoonstellingen

OutThere #6 - Ensemble Urbanism

Hoofdredacteur

In de zesde editie van *OutThere*, het boekazine van De Zwarte Hond, staat Ensemble Urbanism centraal: een pleidooi voor een hernieuwde benadering van stedenbouw. De huidige woonopgave vraagt om meer snelheid, schaal en kwaliteit. Tegelijkertijd mogen we de menselijke maat en leefkwaliteit niet uit het oog verliezen. De Zwarte Hond ziet daarin een belangrijke rol voor stedenbouwkundige ensembles, waarin architectuur, openbare ruimte en stedenbouw als vanzelfsprekend samenwerken. De inhoud van de *OutThere* is het resultaat van gesprekken binnen het bureau en met opdrachtgevers en specialisten. Deze uitwisseling leidt tot voortschrijdend inzicht, reflectie en perspectief, en vormt de basis voor de ontwikkeling van De Zwarte Hond's visie en werk. Elke editie wordt samengesteld door wisselende redactiepartners uit het bureau. De inhoud wordt door het hele team gedragen.

Tentoonstelling Bold City, Brave Decisions

Initiator en curator

Ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum van de stedenband tussen Graz en Groningen werd De Zwarte Hond uitgenodigd om Groningen te presenteren aan de inwoners van Graz. Dit vormde de start van de reizende tentoonstelling *Bold City, Brave Decisions*, die laat zien hoe moedige keuzes Groningen tot modelstad maakten. Drie kernprincipes, Continuïteit, Collectiviteit en Compactheid, illustreren hoe een stad kan groeien zonder haar identiteit en leefbaarheid te verliezen. *Bold City, Brave Decisions* is een voortdurend onderzoek van De Zwarte Hond naar voorbeeldige middelgrote Europese steden. De tentoonstelling nodigt steden, beleidsmakers, ontwerpers en burgers uit tot participatie en dialoog over gebiedsontwikkeling. Na Graz reisde de tentoonstelling naar Groningen, Mainz, Rotterdam en Tilburg, meer steden volgen.

Tentoonstelling Optimistic Activism - Architecture, Urbanism and the Power of Generosity

Curator

Van 25 oktober tot 3 december 2025 presenteerde De Zwarte Hond de tentoonstelling *Optimistic Activism - Architecture, urbanism and the power of generosity* in het Aedes Architecture Forum in Berlijn. De tentoonstelling laat zien hoe De Zwarte Hond met hun werkwijze en projecten optimistische energie genereert en plekken creëert die het gemeenschapsleven verrijken. De HOW-ruimte toont de op samenwerking gerichte werkwijze, waarbij generositeit zowel de ruimtelijke als sociale benadering vormgeeft. De WHAT-ruimte presenteert twaalf projecten via maquettes, tekeningen en foto's, waarin maatschappelijke betrokkenheid, ontwerpvaardigheid en vakmanschap samenkomen in gerealiseerde gebouwen.